

Opinia Komitetu Regionów „Program na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (2014–2020)”

(2012/C 391/08)

KOMITET REGIONÓW

- Z zadowoleniem przyjmuje przedstawiony przez Komisję Europejską wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Program na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (2014–2020) jako zobowiązanie do uznania konkurencyjności za podstawowy i pierwszoplanowy parametr gwarantujący stały wzrost gospodarczy oraz wzrost zatrudnienia w UE.
- Wskazuje na liczne istniejące inicjatywy podejmowane przez władze lokalne i regionalne we wszystkich państwach członkowskich, takie jak na przykład lokalne ośrodki małej przedsiębiorczości, mikro-kredyty przyznawane przez władze lokalne lub regionalne, czy też darmowe porady ekspertów dotyczące zakładania małych przedsiębiorstw, co często stanowi podstawę sukcesu w rozpoczynaniu działalności gospodarczej na mikroskalę.
- Zwraca uwagę na potrzeby młodych przedsiębiorców, dla których przedsiębiorczość jest często jedyną szansą na rozwój zawodowy i którzy są skłonni podejmować ryzyko związane z prowadzeniem tej działalności, często na obszarze całego rynku europejskiego, przez co przedsiębiorcy ci są predysponowani do podjęcia konkurencji na rynkach globalnych.
- Zwraca uwagę, że osiągnięcie konkurencyjności w wymiarze globalnym jest możliwe jedynie dzięki przewyciężeniu niedoskonałości rynku europejskiego, obniżających zdolność europejskich MŚP do konkurowania z podobnymi podmiotami z innych części świata. Niezbędne jest zwiększenie udziału MŚP w realizacji projektów unijnych oraz poprawa ich pozycji w relacjach z dużymi przedsiębiorcami będącymi często generalnymi wykonawcami tych projektów. Podkreśla, że w tym celu bardzo ważne jest, by MŚP łączyły się w sieci przedsiębiorstw.

Sprawozdawca:	Witold KROCHMAL (PL/EA), radny Miasta i Gminy Wołów
Dokument źródłowy	Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Program na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (2014–2020) COM(2011) 834 final

I. ZALECENIA POLITYCZNE

KOMITET REGIONÓW

1. Z zadowoleniem przyjmuje przedstawiony przez Komisję Europejską wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Program na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (2014–2020) jako zobowiązanie do uznania konkurencyjności za podstawowy i pierwszoplanowy parametr gwarantujący stały wzrost gospodarczy oraz wzrost zatrudnienia w UE.

2. Uważa, że przedstawiony wniosek jest dopełnieniem wcześniejszych inicjatyw KE w ramach strategii „Europa 2020”. Świadczy on o docenieniu roli, jaką w systemie gospodarczym UE odgrywają MŚP oraz o dostrzeżeniu niedoskonałości i turbulencji otoczenia MŚP, które może spowalniać, a nawet ograniczać rozwój przedsiębiorstw i wzrost ich konkurencyjności.

3. Podkreśla, że stanowisko KR-u jest poparte przeprowadzoną przez Platformę Komitetu Monitorującą Strategię „Europa 2020” ankietą na temat regionów i miast przyjaznych MŚP⁽¹⁾, w której wzięły udział władze lokalne i regionalne.

4. Zdaje sobie sprawę, że za przeciwdziałanie niedoskonałościom rynku w znacznej mierze odpowiadają państwa członkowskie i regiony, uważa jednak, że UE w niektórych obszarach może pomóc przez upowszechnienie dobrych praktyk, zapewnienie sprawnego funkcjonowania jednolitego rynku i poprawę warunków funkcjonowania otoczenia biznesowego umożliwiającego przedsiębiorstwom, w tym MŚP, trwałe konkurowanie w wymiarze globalnym, co wiąże się z dążeniem do niskoemisyjnej i zasobooszczędnej gospodarki.

5. Uważa, że program ten w znaczny sposób umożliwi zwiększenie zaufania do europejskiego sektora przedsiębiorczości zarówno na rynkach europejskich, jak i globalnych. Efektem większego zaufania do rynków będzie wzrost zainteresowania przedsiębiorczością i bardziej ekspansywna polityka istniejących przedsiębiorstw, w tym MŚP, które stanowią główne źródło wzrostu gospodarczego (58 % obrotu w UE) i zatrudnienia (67 % miejsc pracy w sektorze prywatnym) i które wygenerowały 85 % nowych miejsc pracy w latach 2002–2010 w tym sektorze.

6. Uważa za słuszne, że program wyróżnia znaczenie turystyki jako branży o specyficznym charakterze, związanej z dużą liczbą MŚP funkcjonujących w UE, zatrudniającej ogromną liczbę pracowników.

7. Podkreśla znaczenie wsparcia dla przedsiębiorstw oraz MŚP na różnych etapach ich funkcjonowania: od przedsiębiorstw rozpoczynających działalność do przedsiębiorstw już funkcjonujących czy będących w fazie restrukturyzacji, przy założeniu, że efektem wsparcia musi być wzrost konkurencyjności przedsiębiorstwa na rynku UE i na rynkach zewnętrznych.

8. Uznaje propagowanie i rozwijanie kultury i etyki przedsiębiorczości w społeczeństwie UE za jeden z głównych warunków sukcesu programu, dlatego z zadowoleniem przyjmuje możliwość uczestnictwa na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym w współzawodnictwie o Europejską Nagrodę Przedsiębiorczości oraz w innych tego typu projektach.

9. Wskazuje na to, że co roku trzy regiony europejskie otrzymują nagrodę Europejskiego Regionu Przedsiębiorczości w uznaniu korzystnych warunków, jakie zapewniają one małym i średnim przedsiębiorstwom.

10. Uważa, że promocja przedsiębiorczości powinna się zaczynać już w szkole, poprzez kształtowanie postaw proprzedsiębiorczych oraz propagowanie samodzielności w dziedzinie gospodarki, co umożliwi świadome podejmowanie decyzji dotyczących charakteru pracy, jaką studenci pragną wykonywać po wejściu na rynek pracy. Aby absolwent mógł rozpocząć działalność jako przedsiębiorca zgodnie z nabytymi kwalifikacjami, z dużym prawdopodobieństwem popytu na świadczone przez niego usługi, trzeba zwrócić uwagę na to, by kształcenie nie rozmiękało się z potrzebami rynku.

11. Wzywa do włączenia tendencji i zmian w dziedzinie przedsiębiorczości do kształcenia zawodowego, jako że ustawiczne szkolenie przedsiębiorców ma zasadnicze znaczenie dla poziomu konkurencyjności.

12. Zwraca uwagę na potrzeby młodych przedsiębiorców, dla których przedsiębiorczość jest często jedyną szansą na rozwój zawodowy i którzy są skłonni podejmować ryzyko związane z prowadzeniem tej działalności, często na obszarze całego rynku europejskiego, przez co przedsiębiorcy ci są predysponowani do podjęcia konkurencji na rynkach globalnych.

13. Wskazuje na liczne istniejące inicjatywy podejmowane przez władze lokalne i regionalne we wszystkich państwach członkowskich, takie jak na przykład lokalne ośrodki małej

⁽¹⁾ Zob. <http://portal.cor.europa.eu/europe2020/news/Pages/InvitationtoparticipateintheSurveyonSME-friendlyRegionsandCities.aspx>.

przedsiębiorczości, mikrokredyty przyznawane przez władze lokalne lub regionalne, czy też darmowe porady ekspertów dotyczące zakładania małych przedsiębiorstw, co często stanowi podstawę sukcesu w rozpoczynaniu działalności gospodarczej na mikroskałę.

14. Zwraca również uwagę na pozycję kobiet przedsiębiorców, jak również szczególnych grup docelowych, m.in. przedsiębiorców imigrantów i ekspatriantów, które wymagają opracowania szczególnej inicjatywy, jeśli chodzi o budowę konkurencyjności ich przedsiębiorstw, z uwzględnieniem istniejących polityk UE w tym obszarze.

15. Wzywa samorządy lokalne i regionalne do wdrażania programu. Zwraca szczególną uwagę na potrzebę likwidacji lub zmniejszenia biurokracji i przeszkód w pozyskiwaniu środków zewnętrznych, a także potrzebę uproszczenia dokumentacji składanej do przetargów i odstąpienie od wymogu składania gwarancji bankowych przy niewielkich robotach.

Poprawa konkurencyjności przedsiębiorstw UE

16. Zwraca uwagę, że osiągnięcie konkurencyjności w wymiarze globalnym jest możliwe jedynie dzięki przewyższeniu niedoskonałości rynku europejskiego, obniżających zdolność europejskich MŚP do konkurencyjności z podobnymi podmiotami z innych części świata. Niezbędne jest zwiększenie udziału MŚP w realizacji projektów unijnych oraz poprawa ich pozycji w relacjach z dużymi przedsiębiorcami będącymi często generalnymi wykonawcami tych projektów. Podkreśla, że w tym celu bardzo ważne jest, by MŚP łączyły się w sieci przedsiębiorstw.

17. Przypomina, że UE wraz z państwami członkowskimi musi zapewnić jednolity sprawny rynek i poprawę warunków otoczenia biznesowego, likwidując lub zmniejszając trudności w dostępie do finansowania dla MŚP, ograniczoną zdolność do ekspansji na rynki poza krajem pochodzenia zarówno wewnątrz jednolitego rynku, jak i poza nim, nadmierne obciążenia fiskalne oraz obciążenia procedurami administracyjnymi. Te warunki muszą być spełnione równoległe z zapewnieniem dostępu do wiedzy, nowych innowacyjnych technologii, współpracą z lokalnymi instytucjami kształcenia zawodowego i środowiskami akademickimi, które w swoich programach powinny uwzględniać MŚP jako dynamiczną siłę europejskiej gospodarki.

18. Jest zdania, że w programie należy położyć silniejszy nacisk na zwiększenie udziału MŚP w pracach, projektach i programach UE w dziedzinie badań i innowacji również poprzez ustanowienie partnerstw prywatno-publicznych. Bardziej aktywne uczestnictwo w projektach badawczych podnosi poziom umiejętności w przedsiębiorstwach, a tym samym poprawia ich międzynarodową konkurencyjność.

We wniosku dotyczącym programu w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont 2020” wskazuje się szczególnie na konieczność zwiększenia udziału MŚP w projektach badawczych. Dzięki większemu uczestnictwu MŚP, które niekiedy zajmują czołowe światowe pozycje, uzyskują dostęp do informacji i wiedzy.

19. Zauważa, że dopiero takie podejście umożliwi rozwój przedsiębiorstw oraz MŚP z uwzględnieniem zobowiązań do niskoemisyjnej gospodarki opartej na najnowszych ekologicznych technologiach pozwalających na realizację celów polityki w zakresie klimatu i energii.

20. Z zadowoleniem przyjmuje przedstawiony budżet programu, wynoszący 2,522 mld EUR. Jednocześnie zauważa, że kwota przeznaczona na instrumenty finansowe, wynosząca 1,4 mld EUR, która bezpośrednio będzie wspierać przedsiębiorstwa oraz MŚP, stanowi tylko 56 % całości budżetu. Jeśli popyt na instrumenty finansowe będzie wyższy niż można było racjonalnie zakładać, o zmianach procentowego przydziału środków powinien decydować komitet Programu na rzecz przedsiębiorczości i innowacji, reprezentujący wszystkie kraje korzystające z Programu na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (COSME) na mocy art. 16 projektu rozporządzenia. To pozostała jego część, przeznaczona na działania wspierające otoczenie MSP, gwarantuje skuteczne i efektywne wykorzystanie środków przeznaczonych na cały program na lata 2014–2020.

21. Uważa za słuszne zakwalifikowanie 1,7 % budżetu programu na obsługę administracyjną programu, ponieważ środki te powinny zagwarantować sprawną obsługę programu i jednocześnie nie stanowią nadmiernego obciążenia budżetu.

22. Jest zdania, że środki z budżetu programu nie mogą zastępować inicjatyw na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym, lecz powinny usprawniać i wzmacniać te działania, nadając im wymiar unijny poprzez sprawną koordynację oraz usuwanie transgranicznych przeszkód we współpracy pomiędzy podmiotami prywatnymi czy organami władzy publicznej. Współpraca ta powinna być stymulowana poprzez poziome współdziałanie w sieci, a nie pionową centralizację.

23. Uważa, że realizowana pomoc powinna mieć pełne uzasadnienie w wyznaczonych celach i powinna przynieść pozytywne skutki w całej Europie poprzez efekt kumulacji i spotęgowania, a także kapitalizacji osiągniętych wyników.

24. Podkreśla, że konkurencyjność jest w dużej mierze zależna od wydajności, innowacyjności i skuteczności będącej źródłem trwałego wzrostu dochodów, od zdolności przedsiębiorstw do pełnego wykorzystania szans takich jak jednolity rynek europejski oraz od rozwiązań instytucjonalnych tworzących warunki dla zrównoważonego wzrostu przedsiębiorstw. Dlatego projekty, które wzmacniają czynniki wpływające w największym stopniu na trwałą konkurencyjność przedsiębiorstw oraz MŚP, powinny być traktowane priorytetowo.

25. Zwraca uwagę na fakt, że uczestnictwo państw trzecich w programie, wynikające z protokołów do umów o stowarzyszeniu oraz z porozumień, powinno być potraktowane jako okazja do rozszerzenia obszaru działania przedsiębiorstw funkcjonujących na obszarze UE i jako możliwość zbierania doświadczeń w zakresie funkcjonowania przedsiębiorstw poza rynkiem UE. Należy również umożliwić udział innych krajów trzecich w programie, przy czym finansowanie powinno pochodzić z innych programów przewidujących współpracę państw członkowskich UE z państwami nienależącymi do Unii.

26. Zwraca uwagę na znaczenie rozwoju edukacji w dziedzinie przedsiębiorczości, także w ramach ustawicznego szkolenia zawodowego, oraz na fakt, że powinien on ewoluować w kierunku kształcenia umiejętności, postaw i uwzględniania

społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw, co sprzyja podejmowaniu wyzwań współczesnego globalnego rynku, z poszanowaniem tradycyjnych zasad etyki w biznesie, typowych dla kultury europejskiej.

27. Uważa, że obszar promocji przedsiębiorczości i kształtowania postaw pro-przedsiębiorczych powinien również obejmować przedsiębiorców wchodzących na ścieżkę samodzielności gospodarczej, rozpoczynających życie zawodowe, w tym także kobiety, które podejmują ten trud i ryzyko.

28. Jest zdania, że działania służące poprawie dostępu MŚP do finansowania, obejmujące instrument kapitałowy oraz instrument gwarancji pożyczkowej, powinny być uzupełnieniem instrumentów finansowych wykorzystywanych dotychczas w ramach polityki spójności. Powinna również istnieć możliwość ich łączenia z innymi ściśle określonymi środkami pochodzącymi z państw członkowskich.

29. Podkreśla pozytywne znaczenie możliwości udzielania kredytów i pożyczek transgranicznych, które umożliwią wykorzystanie przez MŚP ogromnego potencjału jednolitego rynku, co powinno wzmocnić konkurencyjność i trwałość inicjatyw gospodarczych w tym w sektorze turystyki.

30. Zwraca specjalną uwagę na rolę instrumentu kapitałowego na rzecz wzrostu (EFG), nakierowanego na fundusze oferujące kapitał wysokiego ryzyka. Podkreśla, że zarządzający programem powinni poprzez odpowiednie szacowanie ryzyka pomóc wesprzeć maksymalnie dużą liczbę MŚP, włącznie z tymi, które w normalnych procedurach bankowych mają małe szanse na uzyskanie pomocy, a mogą przyczynić się do wzmocnienia ogólnego potencjału MŚP i znaczącego zmniejszenia bezrobocia.

31. Pozostaje sceptyczny odnośnie do limitu pożyczek z instrumentu LGF i apeluje do Komisji o wyszczególnienie kryteriów, jakie zostały użyte do ustalenia tego limitu, jako że w programie CIP nie przewidywano żadnych ograniczeń. Podkreśla, że pożyczki udzielane na rozpoczęcie działalności, inwestycje lub transfer są często o wiele większe niż ustalony pułap i wyraża zaniepokojenie, że prowadzi to do sytuacji, w której gwarancjami z programu „Horyzont 2020” będą objęte większe pożyczki, mimo że miał on być wykorzystywany jedynie na projekty innowacyjne.

32. Dlatego też wzywa do powrotu do uprzedniego programu ramowego na rzecz konkurencyjności i innowacji, w którym nie wyznaczono pułapów.

33. Uważa za zasadne zindywidualizowanie negocjacji z instytucjami starającymi się o środki na pokrycie długu zarówno co do wielkości kwoty, która jest uzależniona od kwoty gwarantowanego ryzyka portfela, jak i co do okresu udzielania pożyczki.

34. Domaga się poddania ciągłej kontroli w zakresie zmieniającego się ryzyka zarówno instrumentów finansowych nakierowanych na kapitał wysokiego ryzyka, jak i środków przeznaczonych na pokrycie portfeli dłużnych MŚP.

Zarządzanie programem

35. Uważa za słuszne, że zarządzanie pośrednie programem zostanie przekazane Europejskiemu Funduszowi Inwestycyjnemu (EFI) oraz agencjom wykonawczym, podczas gdy za stałe monitorowanie programu będzie odpowiedzialna Komisja Europejska. Taki sposób zarządzania gwarantuje wykorzystanie dotychczasowych pozytywnych doświadczeń zdobytych przez ponad 10 lat działania EFI jako instrumentu wspierającego MŚP.

36. Zaleca również wykorzystanie w tym zakresie doświadczeń Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) oraz Europejskiej Sieci Przedsiębiorczości, która ma doświadczenia w zakresie umiędzynarodowienia MŚP, również poza granicami UE.

37. Stoi na stanowisku, że dla skuteczności realizacji programu i jego efektywności niezbędna jest ścisła współpraca z władzami regionalnymi i lokalnymi oraz instytucjami zarządzającymi programem, umożliwiającymi przepływ informacji w każdym z obszarów realizacji programu.

38. Uznaje za istotne doświadczenia związane z umiędzynarodowieniem MŚP wykraczającym poza granice UE, oraz przekazywanie informacji na ten temat, co powinno pomóc MŚP w zmniejszeniu kosztów transakcyjnych powiązanych z działalnością transgraniczną. Jest to obszar do zagospodarowania przez przedstawicieli ekspertów instytucji unijnych, we współpracy z władzami krajowymi i regionalnymi.

39. Wskazuje również na możliwość tworzenia centrów dyfuzji informacji MŚP. Komitet nie będzie jednak narzucać charakteru ani specyfiki funkcjonowania tego typu jednostek. Kwestie te powinny zostać rozwiązane w ramach porozumień o współpracy wielostronnej państw i regionów.

40. Proponuje, aby zarządzanie bezpośrednie programem odbywało się głównie na poziomie regionalnym, ze wsparciem władz krajowych i pod ich nadzorem. Na tym szczeblu zarządzania należy również zbudować system monitorowania ryzyka związanego z realizowanymi projektami.

41. Proponuje także, by monitorowanie projektu było również elementem oceny jego realizacji w kontekście wskaźników przyjętych w załączniku I do wniosku, dotyczących realizacji celów średnioterminowych. Monitorowanie powinno również obejmować informacje dotyczące realizacji działań podejmowanych w ramach programu związanych z ochroną klimatu oraz realizacji innych założeń związanych z dziedzinami polityki Unii.

42. Podkreśla, że wymienione wyżej działania muszą być zbieżne i zgodne z działaniami kontrolnymi przyjętymi przez Komisję Europejską, której przedstawiciele, obok pracowników Trybunału Obrachunkowego oraz Europejskiego Urzędu ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF), będą przeprowadzali audyty, kontrole i inspekcje na miejscu.

43. Uważa, że strategie audytu powinny służyć obiektywnej ocenie realizacji programu i nie powinny być obciążeniem dla jego beneficjentów. Systemy kontroli powinny uwzględniać fazy realizacji projektów, tak aby nie wpływały one negatywnie na tempo ich realizacji i nie powodowały zbyt dużych dodatkowych kosztów.

Obecne zagrożenia dla programu

44. Zwraca uwagę na fakt, że w obecnej sytuacji budżetów wielu państw rządy krajowe sięgają po najprostsze sposoby zwiększania dochodów budżetowych poprzez podnoszenie wysokości różnych świadczeń obciążających koszty pracy, co w efekcie prowadzi do upadku MŚP lub ich przejścia do szarej strefy. Dlatego wzywamy do ochrony MŚP, ponieważ wyżej opisywana polityka spowalnia wyjście z kryzysu gospodarczego i praktycznie może skonsumować wartość dodaną programu. MŚP stanowią skuteczne narzędzie zmniejszania bezrobocia.

45. Stoi na stanowisku, że obciążenia administracyjne związane z rozpoczęciem działalności gospodarczej oraz obciążenia fiskalne w czasie prowadzenia tej działalności mogą hamować proces budowania konkurencyjności przedsiębiorstw oraz MŚP w wielu krajach UE. Dlatego też wzywa do zmniejszenia obciążeń administracyjnych netto o 25 % do roku 2020 we wszystkich odpowiednich przepisach prawa UE. Wskazuje na to, że właściwe byłoby rozważenie likwidacji w szerszym zakresie barier napotykanym przez podmioty z sektora MŚP.

46. Uważa, że w odniesieniu do krajów i regionów, które przyjęły najbardziej przyjazne dla MŚP systemy, pozwalające na rozwój MŚP, wzrost ich konkurencyjności i ich ekspansję na rynki zewnętrzne, powinny zostać zaproponowane w programie dodatkowe bonusy wspierające takie działania. Promocja pozytywnych postaw ma za zadanie uaktywnić właściwe trendy w innych państwach i regionach.

47. Proponuje, by Komisja Europejska dołożyła starań dla poprawy dostępu do informacji na temat rozwoju rynków w strefie państw silnie rozwijających się, związanej z zasadami inwestowania na ich terenie, obowiązującym systemem prawnym oraz zwyczajami lokalnymi panującymi w zakresie działalności gospodarczej.

48. Jest zdania, że informacje dotyczące rynków zewnętrznych muszą być łatwo dostępne dla MŚP, czyli nie mogą być zbyt obciążające ich budżetów, muszą być precyzyjne i dostarczone w krótkim czasie. Dużą rolę, oprócz centrów dyfuzji informacji, powinni spełniać przedstawiciele unijnej dyplomacji w tych rejonach świata.

49. Podkreśla, że rozwijanie przedsiębiorczości obywateli UE wymaga zmian w systemie edukacji i szkoleń, co jest działaniem długookresowym, w związku z czym istnieje ryzyko nieosiągnięcia celów zakładanych w długim i średnim terminie.

50. Zwraca uwagę na ryzyko przeregulowania prawnego, na poziomie unijnym, krajowym lub lokalnym, obszaru związanego z działalnością MŚP, które może niepotrzebnie skomplikować procesy związane z samą działalnością, jak i z pozyskiwaniem pomocy w ramach różnych programów, co negatywnie odbije się na konkurencyjności MŚP. Ograniczenie biurokracji i obniżenie barier związanych z rozpoczęciem i prowadzeniem działalności gospodarczej musi zostać potraktowane priorytetowo.

II. ZALECANE POPRAWKI

Poprawka 1

COM(2011) 834 final

Motyw 1

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka
<p>(1) W marcu 2010 roku Komisja przyjęła komunikat pt. „Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu”⁽¹⁾ (zwany dalej „strategią »Europa 2020« ”). W czerwcu 2010 r. komunikat został zatwierdzony przez Radę Europejską. Strategia „Europa 2020” stanowi reakcję na kryzys gospodarczy i ma przygotować Europę na następne dziesięciolecie. Wytoczono w niej pięć ambitnych celów dotyczących klimatu i energii, zatrudnienia, innowacji, edukacji i włączenia społecznego, które mają zostać osiągnięte do roku 2020, jak również określono kluczowe czynniki pobudzające wzrost, w dążeniu do zwiększenia dynamiki i konkurencyjności Europy. Podkreślono również znaczenie przyspieszenia wzrostu europejskiej gospodarki, przy jednoczesnym osiągnięciu wysokich wskaźników zatrudnienia, gospodarki niskoemisyjnej, zasobo- i energooszczędnej oraz spójności społecznej.</p>	<p>(1) W marcu 2010 roku Komisja przyjęła komunikat pt. „Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu”⁽¹⁾ (zwany dalej „strategią »Europa 2020« ”). W czerwcu 2010 r. komunikat został zatwierdzony przez Radę Europejską. Strategia „Europa 2020” stanowi reakcję na kryzys gospodarczy i ma przygotować Europę na następne dziesięciolecie. Wytoczono w niej pięć ambitnych celów dotyczących klimatu i energii, zatrudnienia, innowacji, edukacji i włączenia społecznego, które mają zostać osiągnięte do roku 2020, jak również określono kluczowe czynniki pobudzające wzrost, w dążeniu do zwiększenia dynamiki i konkurencyjności Europy. Podkreślono również znaczenie przyspieszenia wzrostu europejskiej gospodarki, przy jednoczesnym osiągnięciu wysokich wskaźników zatrudnienia, gospodarki niskoemisyjnej, zasobo- i energooszczędnej oraz spójności społecznej. <u>Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) odgrywają kluczową rolę w realizacji celów strategii »Europa 2020«. Świadczy o tym fakt, że sześć z siedmiu inicjatyw przewodnich tej strategii zawiera wzmiankę o MŚP.</u></p>
<p>⁽¹⁾ COM(2010) 2020 final.</p>	<p>⁽¹⁾ COM(2010) 2020 final.</p>

Poprawka 2

COM(2011) 834 final

Motyw 6

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka
(6) Aby przyczynić się zwiększenia konkurencyjności i trwałości przedsiębiorstw UE, a zwłaszcza MŚP, postępu w dążeniu do społeczeństwa opartego na wiedzy oraz rozwoju opartego na wyważonym wzroście gospodarczym, należy ustanowić Program na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz MŚP (zwany dalej „programem”).	(6) Aby przyczynić się <u>do trwałego</u> zwiększenia konkurencyjności <u>i trwałości</u> przedsiębiorstw UE, a zwłaszcza MŚP, <u>zachęcać do krzewienia kultury przedsiębiorczości i propagować tworzenie i wzrost MŚP, postępu w dążeniu do społeczeństwa opartego na wiedzy oraz rozwoju opartego na wyważonym wzroście gospodarczym</u> , należy ustanowić Program na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz MŚP (zwany dalej „programem”).

Uzasadnienie

Nie należy traktować konkurencyjności i trwałości jako odrębnych celów. Konkurencyjność powinna bowiem być rozumiana jako uzależniona od trwałości. Według Sprawozdania z konkurencyjności europejskiej z 2010 r. trwała konkurencyjność odzwierciedla zdolność osiągnięcia i utrzymania konkurencyjności przemysłu zgodnie z celami zrównoważonego rozwoju.

Poprawka 3

COM(2011) 834 final

Motyw 18

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka
(18) Jak stwierdzono w komunikacie Komisji z dnia 30 czerwca 2010 r. zatytułowanym „Europa – najpopularniejszy kierunek turystyczny na świecie – nowe ramy polityczne dla europejskiego sektora turystycznego” ⁽¹⁾ , zatwierdzonym przez Radę Europejską w konkluzjach z października 2010 r., turystyka jest ważnym sektorem unijnej gospodarki. Branża ta wnosi duży wkład w unijny produkt krajowy brutto (PKB) oraz tworzenie miejsc pracy, a także dysponuje sporym potencjałem rozwoju działalności gospodarczej, gdyż funkcjonują w niej głównie MŚP. Traktat lizboński dostrzega znaczenie turystyki, przyznając Unii określone kompetencje w tej sferze, które uzupełniają działania państw członkowskich. Inicjatywa na szczeblu Unii w sektorze turystyki niewątpliwie stwarza wartość dodaną, zwłaszcza poprzez zapewnienie danych i analiz, rozwój transgranicznych strategii promocyjnych oraz wymianę najlepszych praktyk.	(18) Jak stwierdzono w komunikacie Komisji z dnia 30 czerwca 2010 r. zatytułowanym „Europa – najpopularniejszy kierunek turystyczny na świecie – nowe ramy polityczne dla europejskiego sektora turystycznego” ⁽¹⁾ , zatwierdzonym przez Radę Europejską w konkluzjach z października 2010 r., turystyka jest ważnym sektorem unijnej gospodarki. Branża ta wnosi duży wkład w unijny produkt krajowy brutto (PKB) oraz tworzenie miejsc pracy, a także dysponuje sporym potencjałem rozwoju działalności gospodarczej, gdyż funkcjonują w niej głównie MŚP. Traktat lizboński dostrzega znaczenie turystyki, przyznając Unii określone kompetencje w tej sferze, które uzupełniają działania państw członkowskich. <u>Program ten powinien wspierać inicjatywy w dziedzinie turystyki, o ile można wykazać ich wyraźną</u> Inicjatywa na szczeblu Unii w sektorze turystyki niewątpliwie stwarza wartość dodaną <u>na poziomie UE</u> , zwłaszcza poprzez zapewnienie danych i analiz, <u>rozwój transgranicznych strategii promocyjnych opracowanie transgranicznych strategii promocji i sprzedaży, rozwój wspólnych norm jakości</u> oraz wymianę najlepszych praktyk.
⁽¹⁾ COM(2010) 352 final	⁽¹⁾ COM(2010) 352 final

Poprawka 4

COM(2011) 834 final

Motyw 20

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka
(20) Program powinien uzupełniać inne programy unijne, z zastrzeżeniem, że każdy instrument powinien funkcjonować według własnych szczególnych procedur. W ten sposób nie dojdzie do podwójnego finansowania tych samych kosztów kwalifikowalnych. W dążeniu do uzyskania wartości dodanej i znacznego wpływu dzięki finansowaniu UE należy zapewnić ścisłe synergie z innymi programami unijnymi i funduszami strukturalnymi.	(20) Program powinien uzupełniać inne programy unijne, z zastrzeżeniem, że każdy instrument powinien funkcjonować według własnych szczególnych procedur. W ten sposób nie dojdzie do podwójnego finansowania tych samych kosztów kwalifikowalnych. W dążeniu do uzyskania wartości dodanej i znacznego wpływu dzięki finansowaniu UE należy zapewnić ścisłe synergie z innymi programami unijnymi, <u>zwłaszcza z programem „Horizont 2020”</u> i z funduszami strukturalnymi.

Poprawka 5

COM(2011) 834 final

Motyw 24

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka
(24) Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz protokoły do umów o stowarzyszeniu przewidują uczestnictwo określonych państw trzecich w programach Unii. Uczestnictwo innych państw trzecich powinno być możliwe, jeśli zostało przewidziane w porozumieniach oraz procedurach.	(24) Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz protokoły do umów o stowarzyszeniu przewidują uczestnictwo określonych państw trzecich w programach Unii. Uczestnictwo innych państw trzecich powinno być możliwe, jeśli zostało przewidziane w porozumieniach oraz procedurach. <u>Finansowanie powinno pochodzić z innych programów przewidujących współpracę państw członkowskich UE z państwami nienależącymi do Unii.</u>

Poprawka 6

COM(2011) 834 final

Art. 2 ust. 1

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka
<p style="text-align: center;">Artykuł 2</p> <p style="text-align: center;">Cele ogólne</p> <p>1. Program przyczynia się do realizacji następujących celów ogólnych, z uwzględnieniem szczególnych potrzeb MŚP na szczeblu europejskim i ogólnosiwiatowym.</p> <p>(a) wzmocnienie konkurencyjności i trwałości unijnych przedsiębiorstw, w tym w sektorze turystyki;</p> <p>(b) krzewienie kultury przedsiębiorczości i wspieranie tworzenia miejsc pracy oraz wzrostu MŚP.</p>	<p style="text-align: center;">Artykuł 2</p> <p style="text-align: center;">Cele ogólne</p> <p>1. Program przyczynia się do realizacji następujących celów ogólnych, z uwzględnieniem szczególnych potrzeb MŚP na szczeblu europejskim i ogólnosiwiatowym.</p> <p>(a) wzmocnienie <u>trwałej</u> konkurencyjności i <u>trwałości</u> unijnych przedsiębiorstw, w <u>szczególności MŚP</u> w <u>sektorze turystyki</u>;</p> <p>(b) krzewienie kultury przedsiębiorczości i <u>oraz włączenie jej, wraz z kształceniem i zachętami do tworzenia przedsiębiorstw, w programy nauczania na poziomie podstawowym, średnim oraz zawodowym, tak aby wspierać tworzenie</u> wspieranie tworzenia <u>oraz rozwój</u> wzrostu MŚP.</p>

Uzasadnienie

Nie należy traktować konkurencyjności i trwałości jako odrębnych celów, jako że konkurencyjność na dłuższą metę zależy od trwałości, a politykę należy opierać na strategiach długofalowych.

W inicjatywie politycznej „Small Business Act” dla Europy wskazano na konieczność stworzenia kultury, która chroniłaby postać przedsiębiorcy, promowała ją i zachęcała do przyjmowania przedsiębiorczej postawy. Należy w tym celu uwypuklać i doceniać wysiłki i potencjał w zakresie przewyższania trudności.

Poprawka 7

COM(2011) 834 final

Art. 2 ust. 2

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka
Artykuł 2 Cele ogólne	Artykuł 2 Cele ogólne
2. Do oceny stanu realizacji celów określonych w ust. 1 służą następujące wskaźniki:	2. Do oceny stanu realizacji celów określonych w ust. 1 służą następujące wskaźniki:
(a) odsetek wzrostu unijnego sektora przemysłu w stosunku do całkowitego wzrostu produktu krajowego brutto (PKB),	(a) odsetek wzrostu unijnego sektora przemysłu <u>i związanego z nim sektora usług</u> w stosunku do całkowitego wzrostu produktu krajowego brutto (PKB),
(b) wzrost produkcji unijnej wytwórczej w ramach przemysłu ekologicznego,	(b) wzrost produkcji unijnej wytwórczej w ramach przemysłu ekologicznego, <u>a także zaopatrzenia w zrównoważone z punktu widzenia środowiska naturalnego towary i usługi.</u>
(c) zmiany obciążeń administracyjnych dla MŚP,	(c) zmiany obciążeń administracyjnych dla MŚP,
(d) wzrost MŚP w kategoriach wartości dodanej i liczby zatrudnionych,	(d) <u>realizacja zasad programu „Small Business Act” i zastosowanie jego priorytetów w strategiach i programach Unii.</u>
(e) wskaźnik rotacji MŚP.	(e) wzrost MŚP w kategoriach wartości dodanej i liczby zatrudnionych,
	(e) wskaźnik rotacji MŚP.

Poprawka 8

COM(2011) 834 final

Art. 3 ust. 1

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka
Artykuł 3 Cele szczegółowe	Artykuł 3 Cele szczegółowe
1. Celami szczegółowymi programu są:	1. Celami szczegółowymi programu są:
(a) poprawa ramowych warunków konkurencyjności i trwałej działalności unijnych przedsiębiorstw, także w sektorze turystyki;	(a) poprawa ramowych warunków konkurencyjności i trwałej działalności unijnych przedsiębiorstw, także w sektorze turystyki;
(b) promowanie przedsiębiorczości, zwłaszcza wśród konkretnych grup docelowych;	(b) promowanie przedsiębiorczości, zwłaszcza wśród konkretnych grup docelowych;

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka
(c) poprawa dostępu MŚP do finansowania w formie instrumentów kapitałowych i dłużnych;	(c) poprawa dostępu MŚP do finansowania w formie instrumentów kapitałowych i dłużnych;
(d) poprawa dostępu do rynków wewnątrz Unii oraz na świecie.	(d) poprawa dostępu do rynków wewnątrz Unii oraz na świecie.

Poprawka 9

COM(2011) 834 final

Art. 6 ust. 1

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka
Artykuł 6	Artykuł 6
Działania służące poprawie ramowych warunków dla konkurencyjności oraz trwałości przedsiębiorstw unijnych	Działania służące poprawie ramowych warunków dla konkurencyjności oraz trwałości przedsiębiorstw unijnych
1. Komisja wspiera działania służące poprawie i wzmocnieniu konkurencyjności oraz zrównoważeniu przedsiębiorstw Unii, zwłaszcza MŚP, mając na celu zwiększenie skuteczności, spójności i zbliżenia krajowych kierunków polityki promujących konkurencyjność, trwałość oraz wzrost przedsiębiorstw w Europie.	1. Komisja wspiera działania służące poprawie i wzmocnieniu ramowych warunków trwałej zrównoważeniu konkurencyjności oraz przedsiębiorstw Unii, zwłaszcza MŚP, mając na celu zwiększenie skuteczności, spójności i zbliżenia <u>lokalnych, regionalnych i krajowych</u> kierunków polityki promujących konkurencyjność, trwałą działalność oraz wzrost przedsiębiorstw w Europie, <u>zgodnie z zasadami programu „Small Business Act”</u> .

Poprawka 10

COM(2011) 834 final

Art. 6 ust. 2 lit. c

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka
Artykuł 6	Artykuł 6
Działania służące poprawie ramowych warunków dla konkurencyjności oraz trwałości przedsiębiorstw unijnych	Działania służące poprawie ramowych warunków dla konkurencyjności oraz trwałości przedsiębiorstw unijnych
(...)	(...)
2. Komisja może wspierać działania służące rozwojowi nowych strategii konkurencyjności. Takie działania mogą obejmować:	2. Komisja może wspierać działania służące rozwojowi nowych strategii konkurencyjności. Takie działania mogą obejmować:
a) środki służące ulepszeniu projektów, realizacji i oceny kierunków polityki wpływających na konkurencyjność i trwałość przedsiębiorstw, w tym odporność na sytuacje kryzysowe, oraz zapewnieniu rozwoju odpowiedniej infrastruktury, światowej klasy klastrów oraz sieci biznesowych, warunków ramowych i rozwoju trwałych produktów, usług i procesów;	a) środki służące ulepszeniu projektów, realizacji i oceny kierunków polityki wpływających na konkurencyjność i trwałość przedsiębiorstw, w tym odporność na sytuacje kryzysowe, oraz zapewnieniu rozwoju odpowiedniej infrastruktury, światowej klasy klastrów oraz sieci biznesowych, warunków ramowych i rozwoju trwałych produktów, usług i procesów, <u>a także wsparcie wspólnych działań MŚP, takich jak udział poprzez kapitał wysokiego ryzyka w przedsiębiorstwach świadczących wspólne usługi dużej liczbie MŚP;</u>

Uzasadnienie

Jeśli chcemy wspierać MŚP, jednym z pierwszych kroków powinno być uzmysłowienie im korzyści płynących ze wspólnego rozwijania konkretnych działań, które w przeciwnym wypadku byłyby niewykonalne lub przyniosłyby gorsze wyniki. Współpraca między przedsiębiorstwami staje się jednym z najskuteczniejszych działań i ma natychmiastowe skutki.

Poprawka 11

COM(2011) 834 final

Art. 6 ust. 2 lit. c

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka
<p style="text-align: center;">Artykuł 6</p> <p>Działania służące poprawie ramowych warunków dla konkurencyjności oraz trwałości przedsiębiorstw unijnych</p> <p>...</p> <p>c) wsparcie w rozwoju polityki na rzecz MŚP oraz współpracy pomiędzy decydentami politycznymi, w dążeniu w szczególności do ułatwienia dostępu MŚP do programów oraz środków.</p>	<p style="text-align: center;">Artykuł 6</p> <p>Działania służące poprawie ramowych warunków dla konkurencyjności oraz trwałości przedsiębiorstw unijnych</p> <p>...</p> <p>c) wsparcie w rozwoju polityki na rzecz MŚP oraz współpracy pomiędzy decydentami politycznymi, w dążeniu w szczególności do ułatwienia dostępu MŚP do programów oraz środków <u>i zmniejszania obciążeń administracyjnych.</u></p>

Poprawka 12

COM(2011) 834 final

Art. 6 ust. 2 lit. d

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka
<p style="text-align: center;">Artykuł 6</p> <p>Działania służące poprawie ramowych warunków dla konkurencyjności oraz trwałości przedsiębiorstw unijnych</p> <p>(...)</p>	<p style="text-align: center;">Artykuł 6</p> <p>Działania służące poprawie ramowych warunków dla konkurencyjności oraz trwałości przedsiębiorstw unijnych</p> <p>(...)</p> <p>d) <u>środki ukierunkowane na wspieranie innowacji i transferu wiedzy w całej UE, wykorzystanie ICT oraz innowacyjnych koncepcji, które mogą przekształcić się w nowe produkty i usługi generujące wzrost i wysokiej jakości miejsca pracy.</u></p>

Uzasadnienie

Mając na uwadze istotną rolę tego rodzaju środków w ramach celów strategicznych w sektorze turystyki, proponujemy ich uwzględnienie zgodnie ze strategią „Europa 2020”, której priorytety obejmują inteligentny wzrost, co oznacza rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji.

Poprawka 13

COM(2011) 834 final

Art. 8 ust. 1

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka
<p style="text-align: center;"><i>Artykuł 8</i></p> <p style="text-align: center;">Działania służące poprawie dostępu MŚP do finansowania</p> <p>1. Komisja wspiera działania mające na celu poprawę dostępu MŚP do finansowania na etapie powstawania i wzrostu, w uzupełnieniu instrumentów finansowych na rzecz MŚP stosowanych przez państwa członkowskie na szczeblu krajowym i regionalnym. Aby zachować uzupełniający charakter, działania te są ściśle koordynowane z działaniami podejmowanymi na szczeblu krajowym oraz w ramach polityki spójności. Takie działania powinny mieć na celu pobudzenie finansowania zarówno w formie kapitałowej, jak i kredytowej.</p>	<p style="text-align: center;"><i>Artykuł 8</i></p> <p style="text-align: center;">Działania służące poprawie dostępu MŚP do finansowania</p> <p>1. Komisja wspiera działania mające na celu poprawę dostępu MŚP do finansowania na etapie powstawania i wzrostu, w uzupełnieniu instrumentów finansowych na rzecz MŚP stosowanych przez państwa członkowskie na szczeblu krajowym i regionalnym. Aby zachować uzupełniający charakter, działania te są ściśle koordynowane z działaniami podejmowanymi na szczeblu krajowym <u>lub regionalnym</u> oraz w ramach polityki spójności i programu „Horyzont 2020”. Takie działania powinny mieć na celu pobudzenie finansowania zarówno w formie kapitałowej, jak i kredytowej.</p>

Poprawka 14

COM(2011) 834 final

Art. 8 ust. 2

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka
<p style="text-align: center;"><i>Artykuł 8</i></p> <p style="text-align: center;">Działania służące poprawie dostępu MŚP do finansowania</p> <p>2. W ramach działań opisanych w ust. 1 Komisja opracowuje w odpowiedzi na potrzeby rynku środki usprawniające finansowanie transgraniczne i międzynarodowe, przy jednoczesnym wsparciu umiędzynarodowienia działalności gospodarczej MŚP zgodnie z przepisami Unii.</p>	<p style="text-align: center;"><i>Artykuł 8</i></p> <p style="text-align: center;">Działania służące poprawie dostępu MŚP do finansowania</p> <p>2. W ramach działań opisanych w ust. 1 Komisja opracowuje w odpowiedzi na potrzeby rynku środki usprawniające finansowanie transgraniczne i międzynarodowe, przy jednoczesnym wsparciu umiędzynarodowienia działalności gospodarczej MŚP zgodnie z przepisami Unii. <u>Komisja może też zbadać możliwość opracowania innych innowacyjnych instrumentów finansowych w zależności od zapotrzebowania rynku i w konsultacji z odpowiednimi zainteresowanymi podmiotami.</u></p>

Poprawka 15

COM(2011) 834 final

Załącznik II – tytuł: „Instrument gwarancji pożyczkowych (LGF)”

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka
<p style="text-align: center;"><i>Instrument gwarancji pożyczkowych (LGF)</i></p>	<p style="text-align: center;"><i>Instrument gwarancji pożyczkowych (LGF)</i></p> <p><u>Instrument gwarancji pożyczkowych może być stosowany na wszystkich etapach rozwoju przedsiębiorstwa: w fazie uruchamiania, restrukturyzacji i transferu, bez rozróżnień ze względu na rodzaj działalności lub udział w rynku. Instrument pokrywa wszystkie rodzaje inwestycji, w tym inwestycje w dobra niematerialne.</u></p>

Poprawka 16

COM(2011) 834 final

Załącznik II ust. 3

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka
<p style="text-align: center;"><i>Załącznik II ust. 3</i></p> <p>[...]</p> <p>3. LFG obejmuje pożyczki do wysokości 150 000 EUR i z terminem wymagalności wynoszącym co najmniej 12 miesięcy, z wyjątkiem pożyczek w ramach sekurytyzowanych portfeli dłużnych. LFG umożliwia opracowanie sprawozdań dotyczących wspieranych innowacyjnych MŚP, zarówno pod kątem liczby, jak i wielkości pożyczek.</p>	<p style="text-align: center;"><i>Załącznik II ust. 3</i></p> <p>[...]</p> <p>3. LFG obejmuje pożyczki do wysokości 150 000 EUR i z terminem wymagalności wynoszącym co najmniej 12 miesięcy, z wyjątkiem pożyczek w ramach sekurytyzowanych portfeli dłużnych. <u>udziela pożyczek bez górnych pułapów i na tych samych warunkach co uprzedni w stosunku do COSME program ramowy na rzecz konkurencyjności i innowacji (CIP).</u> LFG umożliwia opracowanie sprawozdań dotyczących wspieranych innowacyjnych MŚP, zarówno pod kątem liczby, jak i wielkości pożyczek.</p>

Uzasadnienie

Nowy górny pułap nie ma większego sensu, ponieważ tylko niewiele projektów będzie mogło być finansowanych z tej linii budżetowej. Należy utrzymać stary system bez górnego pułapu.

Bruksela, 9 października 2012 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO